

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Opus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

22

ciat testarissimam. Neg, tu illa supprimes si recte diligentiam tuam perpenai, que ad humani generis utilitatem paucissimis ante a cognita reserasti. Facit hoc idem Caius noster, qui quodidie aliquid de Musarum permanentibus eruit, & in promiscuum usum exponit, inde perpetuam sibi laudem, & amicis nomen compazetur. Nostri vero haec qualia sunt, si non utilia, uti vestrata, certe aliqua ex parte spero fore dilectionibilia. Tu igitur, quod auribus libenter haurire vix es, oculi nunc & mente perfruere.

DE MANU. CAP. I.

QUæ fuerint super manu hieroglyphica apud Ægyptios significata, quiq; honos ei habitus abs. jus nationis sacerdotibus, Manarde mi, dicebamus, ea nunc in hunc modum, uii dicta fuerant, repetemus.

OPUS. CAP. II.

*In protypis. M*anus apud Ægyptios sacerdotes operis in primis hieroglyphicum fuit, eaq; picta, sculpta, ho-
Artem. lib. minem ædificationis studiorum significabat: quippe qua in operibus faciundis plurimum ut-
s.c.44. mur, cuiusc; beneficio rerum artificia constant, & conceptæ in animo excogitationum imagines o-
Plurime manus ac- culis subjiciuntur. Ut vero ait Hippocrates, in unaquaq; arte manus unusq; ad opus, quod face-
ceptio- re destinari, accommodat: *Natum enim ut ait Cicero, dedit homini manus multarum artium in genere,*
cum in Di- *Artemidorus conjector artes ex manu significari ea de causa dicit, quod earum opera artes evine-*
ginis, tum *antur. Jam & oblate in somniis manus si pulchra formosæq; sint, felicem rerum ægendarum succel-*
in profanis. *Artem ihi sum indicant, & iis præcipue, qui manibus opus faciunt, ut idem tradit Artemidorus. Et Pindaricum illud Olympiis celebratur Ode 4. χαρπες δέ τοι ητος Ιων, ubi per manus opera, per cor audacia intelligendam interpres Triclinius observat. In sacris quoq; nostra pietatis libris manus operis hierogly-*
Artem. lib. *phicum habetur, eo præsertim loco ubi Deus Moysi mandat, ut Serpentis caudam apprehendat ma-*
nus Aetionem hic per manum significari tradit Philo sicutdem nullo fieri modo potest, ut voluptates, quas per Serpentem significari alio commentario diximus, coerceri, opprimere, valeant, nisi prius manus, hoc est, sinceros animi affectus, utpote rectorum operum ministros expediamus, & in omne pietatis ministerium promissimas habeamus, atque ita demum arreptus intrepide Ser-
pens virga fiat, hoc est, voluptas in disciplinam, qua per virginem figuratur, ut in Caduceo declaratum est, quamprimum habeat, atque ita absolutam veritatis cognitionem partim intelligendo,
Unde illud patim experiundo, consequatur. Apertius vero manus opus est eo loco: Exodi 14. Et viderunt Ægypti-
os mortuos super littus maris, & manum magnam, quam exercuerunt Dominus contra eos. Hujusmodi si-
gnificationem etiam Graci veteres admisere. Nam Lacedemonii sic invocando deos exilim-
bant, ut manum etiam admoveremus, nostram scilicet operam addentes, neque enim eos alter
manus ad- exaudire. In quam sententiam Salustianus Cato: Non votis, neque suppliciis malibribus auxilia
movere. Deorum parvunt, vigilando, agendo, bene confundendo, prospere omnia cedunt: ubi secedunt & igne-
ria tradideris, ne quicquam Deos implores, iniuri insigis, sunt. Sed ut ad nostra redeamus. Psalm. 78.
Deum exquisivi manibus meis nocte eorum eo, quamvis apud eos, qui Hebreos sequuntur, nulla
Matt. c. 6. *hic de manibus mentio. Verum alii exponunt, manibus id est, bonis operibus, quæ tamen nocte, hoc*
Lev. c. 19. *est, occulite, & in Dei tantum conspectu fierint. Nam & Assestor. Ne sciat, inquit, leva, quid dextera ag-
tus. Dum atrolic Moysæ manus sua, vincitur Amalek. hoc est, ut ut interpretatur Adamantius, opera &*
Cap. 40. *actus fultum ad Deum, non humili jacens, obrepensq; reptilium instar terre applicatus, sed ad Deum D*
Cap. 53. *um porrectus, inq; cœlum surrectus. Quedq; Levitico præcipitur: Manus ejus offerant hostiam Domino,*
Ibidem. *Theologi per manus opera interpretantur, πατέρες ἐξ οὐρών vero quamdam, manus Dei pro ipso accipi-
tur Filio, per quem facta omnia ut Eucherius & alii pleriq; interpretatur illud Esaiæ: Omnia haec manus
mea facit. Sed longe manifestius alibi vates idem clamat: Brachium Domini cui revelatum est ubi The-
ologii, ut apud Hesychium est, Filium dubio intelligi debere profitentur, Patri scilicet cœsum, quod ne cui ambiguum relinqueretur, labores ejus pro nobis suscepimus statim subjicit, vir extra omnium aleam divinissimus, ait enim: Labores nostros ipse tulit & dolores nostros ipse portavit, ipse autem vul-
nera est propter iniquitates nostras, afflictusq; est propter sceleram nostra. Disciplina pacis nostra super ibi, S*
livore

A labore ejus sanati sumus. Psalmo sane 70. Donec annunciem brachium tuum generationi omni, quæ ven-
tura est. Theologi subjectam antiquitus interpretationem huic versui memorant, potentiam tuam
& justitiam tuam, id esse brachium: Ubi vero hostia salutaris brachium dextrum separari, darique
muneri Sacerdoti preceptum est, Cyrilus, vel Adamantius potius, per hujusmodi brachium à vul-
go separatum significari ait. Pontificem debere dextera quæque, hoc est, proba & honesta facere, ut
qui tamquam lampas illucescit in atrio, exemplo reliquis esse possit, non opinione tantum, verum
etiam operibus, quam quisque viam ad virtutem & pietatem ingrediantur: contra vero finistra, hoc
est, prava & turpia non antungat, vitaque sit omnino integra & inculpabili.

INNOCENTIA. CAP. III.

Euthymius, ubi de manuum puritate sermo fit in Divinis
Elioris, permanens actiones operationesque inquit signifi-
cari; eo quod per eas opera fieri soleant. Earum autem pu-
ritas dubio procul insontem ostendit: unde etiam ablue-
darum manuum gestus innocentiae signum est, quasi illas
non contaminatas habere profiteamur. Antiqui enim
quando contestari volebant se aliusius innoxios esse scele-
ris, neque impuris se facinoribus immiscuisse, assensum ve-
prebuisse, in multitudinis conspicu manus abluebant, ut
scilicet ex illa manuum munditia animæ idem tamen puri-
tatem indicarent. Inde Deut cap. 21. ubi cadaver in agro
casum quis repererit, ignorato cædis authore, seniores ci-
vitatis, quæ loco ita polluto proxima fuerit, accersiri jubentur, & in deserta steriliisque convalle vitu-
la facere, super quam lavent manus: ut ita expientur & ipsi & civitas, populisque omnis absolvatur.
Sic circumdaturum se altare Domini Psalmographus vates profitetur, cum una cum innocentibus
manus suas abluerit. Et Pilatus, cum iniqua sententia crimen in Hebreos rejiceret, innocentiam su-
am attestatus, manus publice lavit. Datas autem homini manus ideo, ait Athanasius, ut ad rerum
necessiarium usum infervantur, & ad preces Deo porrigidas attollantur: atque, uti palam est, ma-
nus est que cibum & alimenta omnia legit, condit, instruit, & ori admovet: manus est, qua præcla-
ra facinora in pugna vel discriminum confliktu facit, ab ea est scribendi commoditas & elegantia,
quam Propheta honestavit, de Deo dicens: *Calamus scribe velociter scribentis*, quo scilicet divina
vocis oracula exprimuntur. Manus sacra infert altaribus, & pietatis omne munus peragit, sacra-
menta coelestia nobis subministrat, & Mysteria reliqua rite perficit & operatur: eam dignatus est
Dei filius commendare, cum dixit, *Dextera Domini fecit virtutem, dextera Domini exaltavit me. Ma-*
nus denique est, quæ omnia confecit, omnipotens Dei testimonio, per Prophetam dicentes: *Non psal. 118.*
me manus mea fecit haec? Manus est totius corporis propugnaculum, quæ dum illud totum defen-
dit, totum comit, totum vult, totum ornat, universæ ejus molis dominam se re ipsa profitetur.

Sic præ
verbnum,
dilectorum
Xeophiv,
a puritate
eternum sa-
cra trum, ex
Hesodo in
operibus.
Mos anti-
quus prosi-
tendi inno-
centiam.

Manus
functiones.

Psal. 45.

Sueton. in
Terent. c. 5.

Cur aqua
terra longe
alior dica-
tur,

AUTHORITAS. CAP. IV.

Hinc manus auctoritatemque & potestatem signatissime indicat, ut in sacris pietatis nostræ ca. ^{Psal. 80.} Jerem. 18.
nimis, in manu Dei esse omnium potestatem, & iura regnorum omnium, quo significato dictum
a Psalmographo. Exaltetur manus tua, ut Theologi sunt interpretati. Jam apud Hieremiam: *Sicut lu-*
tum in manu figuli sic vos in manu mea domus Israhel, de summa Dei potentia. Et illud minime dissimu-
landum, quod Poëta Cæcius ait: *Deum quis non summum patet, cui in manu sit quem esse dementem ve-*
lit, quem sapere quæ inseparare, quem in morbi injici, quem contra amari, quem adversari, quæ experti? Sic ad
Terentiam Cicero: *Verum haec non sunt in nostra manu.* Et Aruspices, nulla quamvis sanctiore imbuti
disciplina, cum prandenti Vespasiano humana manus triclinio illata fuisset, & subter mensam subje-
cta, præ sagium fuisse respondere, rerum potestatem ad Vespasianum aliquando per venturam. In Dei
vero manu esse omnes fines terræ, facta piorum yatum oracula testantur: qui fieri posset admiran-
tium,